

**UCHWAŁA Nr XXVII.312.2017
RADY GMINY ZŁOTÓW
z dnia 30 marca 2017 r.**

**w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy
Złotów za lata 2015-2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) i w związku z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519) **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złotów za lata 2015-2016.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Złotów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ZŁOTÓW ZA LATA 2015-2016

WSTĘP

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska w art. 17 (Dz. U. z 2017 r. poz. 519) wprowadza na poszczególne szczeble administracji samorządowej wymóg sporządzenia wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Program winien spełniać wymagania określone w art. 14, art. 17 i art. 18 ww. ustawy. Programy ochrony środowiska sporządza się w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, która określa w szczególności:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- poziomy celów długoterminowych,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Złotów przyjęty został uchwałą Nr XXIX/299/13 Rady Gminy Złotów z dnia 28 lutego 2013 r. i został opracowany na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020 i obejmuje również rok 2012. Pozwoliło to na powiązanie z poprzednim okresem planowania – rok 2012 potraktowany został jako rok przejściowy. Program określa wymagania odnoszące się do polityki ekologicznej państwa i jest zgodny z dokumentami wojewódzkimi i powiatowymi.

„Program” pełni następujące zadania:

- jest instrumentem wdrażania zasady zrównoważonego rozwoju,
- podstawą strategicznego zarządzania,
- informuje o zasobach środowiska naturalnego,
- jest analizą problemów i zagrożeń ekologicznych, proponując jednocześnie sposoby ich rozwiązania.

Zakres opracowania obejmuje raport z realizacji zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska Gminy Złotów na lata (2012) 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020, który przyjęty został uchwałą Nr XXIX/299/13 Rady Gminy Złotów z dnia 28 lutego 2013 r. Niniejszy raport obejmuje zadania zrealizowane na terenie Gminy Złotów w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2016 r., przedstawione z podziałem na cele i kierunki działań strategicznych, analogicznie do treści Programu ochrony środowiska.

CELE STRATEGICZNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ I ICH REALIZACJA

1. Poprawa stanu środowiska – cele strategiczne i kierunki działań

1.1. Gospodarka wodno – ściekowa

Jakość wód powierzchniowych i podziemnych od szeregu lat w gminie jest otoczona szczególną troską. Konsekwentne działania zmierzające do budowy oczyszczalni ścieków oraz systemów kanalizacyjnych w wyznaczonych aglomeracjach i poza nimi spowodowały, że od szeregu lat przyrasta ilość osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej. Wyeliminowano szereg obszarów, gdzie ścieki odprowadzane były do zbiorników bezodpływowych opróżnianych niejednokrotnie w sposób niezabezpieczający środowiska przed zanieczyszczeniem. Nie zawsze jednak budowa kanalizacji sanitarnej jest ekonomicznie uzasadniona i część obszarów położonych na skraju aglomeracji, o rozproszonej zabudowie lub położonych na obszarach o zróżnicowanej rzeźbie terenu, pozostanie nadal nieskanalizowanych, odprowadzających ścieki do zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków. Z uwagi na brak środków finansowych część miejscowości pozostaje nadal nieskanalizowanych, inwestycje odbywają się sukcesywnie z uwzględnieniem kosztów i efektywności ekonomicznej poszczególnych przedsięwzięć, czasem trwania ich realizacji oraz wpływem na sprawność zarządzania stanem środowiska. Sukcesywnie wykonywane są dokumentacje techniczne na brakujące odcinki sieci wodno-kanalizacyjnych.

Na jakość wód powierzchniowych i podziemnych wpływ mają też źródła pochodzenia rolniczego. Niewłaściwie zagospodarowana gnojowica czy obornik lub błędy nawozowe przyczyniają się do nadmiernego zanieczyszczenia związkami azotu, które niekorzystnie wpływają na stan żyzności wód powierzchniowych. Szczególnie wrażliwe na tego typu zanieczyszczenia są jeziora, w których wymiana wód jest wolniejsza a kumulowane w osadach dennych zanieczyszczenia powodują dodatkowe zmiany biologiczne i chemiczne wody.

Na terenie Gminy nie ma obszarów ujętych w Rozporządzeniu Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 2 grudnia 2003 r. - w sprawie określenia wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć. W związku z tym nie ma obowiązku wdrażania programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych. Na terenie gminy odbywa się jednak wspomaganie rolników przez specjalistów w zakresie stosowania odpowiednich rozwiązań organizacyjnych i podnoszenia poziomu ich świadomości w zakresie stosowania dobrych praktyk rolniczych. Z racji tego, że szkolenia i spotkania dla rolników nie są organizowane przez Urząd Gminy we wskaźnikach nie podano liczby przeprowadzonych szkoleń i przeszkolonych rolników.

Dla poprawy stanu jakościowego wód za nadrzędny cel strategiczny w Programie Ochrony Środowiska uznano **osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód tak pod względem jakościowym i ilościowym.**

Realizacja tego celu zostanie osiągnięta poprzez następujące cele szczegółowe i priorytetowe kierunki działań:

a) gospodarka ściekowa i ochrona wód,

Cele szczegółowe:

- ✓ przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych,
- ✓ zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska wodnego,

Priorytetowe kierunki działań

- ✓ wyeliminowanie odprowadzania nieoczyszczonych lub niewystarczająco oczyszczonych ścieków do wód i do ziemi, poprzez:
 - budowę, modernizację i rozbudowę oczyszczalni ścieków;
 - realizację sieci kanalizacji sanitarnej oraz egzekwowanie przyłączenia się do realizowanych i istniejących sieci kanalizacyjnych;
 - wprowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i systemu kontroli ich opróżniania;
 - inspirowanie programów mających na celu ograniczenie spływu azotu z terenów rolniczych
 - wspieranie budowy zbiorników na gnojówkę lub gnojownicę, zapewniających ich przetrzymanie na 4 miesiące
 - wspieranie budowy płyt pod obornik posiadających instalację odprowadzającą wyciek do szczelnych zbiorników bezodpływowych.

Realizacja

Rok 2015

- ✓ budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Radawnicy, ul. Złotowska – wartość zadania 35 055,00 zł;
- ✓ rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Stawnica II etap - wartość zadania 30 000,00 zł;
- ✓ budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w m. Bługowo wraz z przepompownią ścieków i rurociągiem tłocznym oraz budowa przepompowni i rurociągu tocznego odprowadzającego ścieki z m. Buntowo PGR – rozpoczęcie realizacji, wartość zadania 17 100,00 zł;
- ✓ zakup kontenerowej stacji zlewnej ścieków – wartość zadania 104 427,00 zł;
- ✓ podłączenie budynku sali wiejskiej w Skicu do sieci kanalizacyjnej – wartość zadania 14 500,00 zł;
- ✓ podłączenie budynku komunalnego w Zalesiu do sieci kanalizacyjnej – 5 100,00 zł;

- ✓ Gmina udzieliła w 2015 r. dofinansowania do budowy 13 przydomowych oczyszczalni ścieków osobom fizycznym w formie dotacji na łączną kwotę 50 955,50 zł. Przydomowe oczyszczalnie zlokalizowane zostały na terenach, gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej jest z przyczyn technicznych lub ekonomicznych nieuzasadniona;
- ✓ wykonanie nowych przyłączy kanalizacyjnych (Sławianowo, Kleszczyna);
- ✓ wykonanie nowych projektów budowlanych budowy sieci kanalizacji sanitarnej.

Rok 2016

- ✓ na podstawie wniosków Gminy Złotów, Sejmik Województwa Wielkopolskiego dokonał zmian granic i obszaru aglomeracji Radawnica i Kleszczyna, dostosowując tym samym ich ustalenia do zmienionych przepisów prawa;
- ✓ budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w m. Bługowo wraz z przepompownią ścieków i rurociągiem tłocznym oraz budowa przepompowni i rurociągu tocznego odprowadzającego ścieki z m. Buntowo PGR – wartość zadania 383 368,23 zł;
- ✓ budowa rurociągu tłocznego w Święta I – wartość zadania 31 683,45 zł;
- ✓ budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Stawnica – wartość zadania 101 130,49 zł;
- ✓ budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Kleszczynie – wartość zadania 53 491,66 zł;
- ✓ budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Zalesiu – wartość zadania 79 255,57 zł;
- ✓ budowa nowych przyłączy kanalizacyjnych;
- ✓ Gmina udzieliła w 2016 r. dofinansowania do budowy 7 przydomowych oczyszczalni ścieków osobom fizycznym w formie dotacji na łączną kwotę 27 798,20 zł. Przydomowe oczyszczalnie zlokalizowane zostały na terenach, gdzie budowa sieci kanalizacji sanitarnej jest z przyczyn technicznych lub ekonomicznych nieuzasadniona;
- ✓ złożono wniosek o dofinansowanie w ramach PROW na lata 2014-2020 na realizację projektu inwestycyjnego pod nazwą „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą Nowy Dwór - Franciszkowo” – wartość kosztorysowa zadania 2 010 749,21 zł, wnioskowana kwota pomocy 1 389 542,12 zł;
- ✓ złożono wniosek o dofinansowanie w ramach WRPO na lata 2014-2020 na realizację zadania inwestycyjnego „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Buntowo i Bługowo” – wartość kosztorysowa zadania 2 620 903,12 zł, wnioskowana kwota pomocy 1 335 940,00 zł;
- ✓ wykonanie nowych projektów budowlanych budowy sieci kanalizacji sanitarnej.

b) gospodarka wodna

Cele szczegółowe

- ✓ zmniejszenie zużycia wody do celów innych niż socjalne,
- ✓ przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód podziemnych,
- ✓ poprawa zaopatrzenia mieszkańców w wodę,
- ✓ propagowanie potrzeby retencjonowania wody i zasad małej retencji.

Priorytetowe kierunki działań

- ✓ wspieranie działań mających na celu popularyzację zasad racjonalnego gospodarowania wodą w gospodarstwach rolnych i użytkowaniu domowym,
- ✓ rozbudowa sieci wodociągowej oraz budowa stacji uzdatniania wody,
- ✓ kontrola eksploatacji ujęć wody i likwidacja studni nieużytkowanych,
- ✓ rozpoznanie potrzeby ustanowienia stref ochronnych ujęć wody i ewentualne wdrożenie ograniczeń przewidzianych dla ochrony wód,
- ✓ współpraca w zakresie realizacji zadań małej retencji, konserwacja melioracji szczegółowej.

Realizacja

Rok 2015

- ✓ budowa nowych odcinków sieci wodociągowej w m. Stawnica, Międzybłocie, Dzierżążenko, Kleszczyna, Radawnica, Błękwit - wartość zadania 301 129,08 zł;
- ✓ budowa sieci wodociągowej w Świętej „Osiedla Szkolne” – wartość zadania 37 584,13 zł;
- ✓ Gmina udzieliła w 2015 r. dofinansowania do budowy 4 studni głębinowych osobom fizycznym w formie dotacji na łączną kwotę 20 000,00 zł. Studnie głębinowe zlokalizowane zostały na terenach, gdzie budowa sieci wodociągowej jest z przyczyn technicznych lub ekonomicznych nieuzasadniona;
- ✓ wykonanie nowych projektów budowlanych budowy sieci wodociągowej.

Rok 2016

- ✓ budowa nowych odcinków sieci wodociągowej w m. Błękwit – wartość zadania 27 828,54 zł;
- ✓ budowa sieci wodociągowej w m. Międzybłocie – wartość zadania 61 986,58 zł;
- ✓ budowa sieci wodociągowej Dzierżążenko – wartość zadania 25 478,23 zł;
- ✓ budowa sieci wodociągowej w Bielawie – wartość zadania 7 379,97 zł;
- ✓ Gmina udzieliła w 2015 r. dofinansowania do budowy 7 studni głębinowych osobom fizycznym w formie dotacji na łączną kwotę 32 972,05 zł. Studnie głębinowe zlokalizowane zostały na terenach, gdzie budowa sieci wodociągowej jest z przyczyn technicznych lub ekonomicznych nieuzasadniona;
- ✓ wykonanie nowych projektów budowlanych budowy sieci wodociągowej.

1.2. Ochrona powietrza, oddziaływanie hałasu, promieniowanie elektromagnetyczne

a) ochrona powietrza

Regulacje związane z ochroną powietrza opierają się na ustawie i rozporządzeniach związanych z ochroną jakości powietrza oraz ochroną przed emisjami. Celem standardów emisyjnych jest ograniczenie ładunku gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza, niezależnie od sposobu ich wprowadzania. Szczególnym rodzajem norm jakościowych ustalonych dla powietrza mogą być standardy jakości zapachowej. Upoważnienie do ich określenia ma jednak charakter fakultatywny i w Polsce nie są one normowane.

Ze względu na istniejące na terenie Gminy zakłady, emisja gazów i pyłów może powstawać w:

- ✓ procesach spalanie paliw w kotłowniach małych zakładów oraz w paleniskach domowych,
- ✓ transporcie drogowym,
- ✓ procesach produkcyjnych /np. wędzarnie, wytwarzanie mieszanek paszowych, obróbka drewna,
- ✓ hodowli trzody chlewnej i bydła,
- ✓ uprawach rolnych z zastosowaniem nawozów i środków ochrony roślin.

Głównymi źródłami emisji substancji do powietrza są procesy spalania w urządzeniach stacjonarnych oraz w urządzeniach niestacjonarnych /pojazdy/.

Nadrzędnym celem strategicznym, zgodnie z polityką ekologiczną jest spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza oraz standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawa.

Cele szczegółowe;

- ✓ ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł niskiej emisji,
- ✓ ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Kierunki działań

- ✓ stymulowanie działań mających na celu ograniczenie niskiej emisji,
- ✓ propagowanie wykorzystania ekologicznych źródeł energii w tym ze źródeł odnawialnych,
- ✓ termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,
- ✓ inicjowanie i prowadzenie inwestycji drogowych poprawiających stan nawierzchni.

b) oddziaływanie hałasu

Źródłem hałasu mogą być czynniki naturalne oraz spowodowane aktywnością człowieka. Do tych ostatnich zaliczamy hałas związany z komunikacją – drogową, kolejową i lotniczą, hałas przemysłowy, ale też często bardzo dokuczliwy hałas związany z istnieniem dyskotek, organizowaniem imprez muzycznych czy sportowych.

Zgodnie z zasadami polityki ekologicznej można określić dwa podstawowe, strategiczne cele w zakresie ochrony środowiska przed hałasem:

- zmniejszenie narażenia mieszkańców na nadmierny, ponadnormatywny poziom hałasu, przede wszystkim hałasu emitowanego przez środki transportu mającego największy zasięg przestrzenny,
- niedopuszczenie do pogarszania się klimatu akustycznego na obszarach, gdzie sytuacja akustyczna jest korzystna.

Oba te cele należy uznać za równorzędne priorytety i można je osiągnąć m.in. poprzez:

- ✓ zinventaryzowanie źródeł nadmiernego hałasu,
- ✓ ustalenie i konsekwentne przestrzeganie ograniczeń w zakresie korzystania ze środowiska, w tym w szczególności kreowanie komfortu akustycznego na terenach o walorach turystyczno-krajobrazowych,

- ✓ modernizację i renowację nawierzchni dróg,
- ✓ tworzenie warunków do rozwoju transportu zbiorowego,
- ✓ budowę ścieżek rowerowych,
- ✓ prowadzenie nasadzeń zieleni ochronnej przy drogach.

Z uwagi na zagrożenia, a także mając na względzie specyfikę gminy uciążliwości może powodować hałas drogowy. Niezbędne przedsięwzięcia inwestycyjne są jednak uzależnione są od możliwości finansowych poszczególnych jednostek odpowiedzialnych za stan dróg. Wskazane jest jednak prowadzenie działań pozainwestycyjnych mające na celu np. promowanie rozwiązań komunikacji alternatywnej (np. rowerowej), nasadzenia zieleni w miejscach wrażliwych, konsekwentne przestrzeganie konieczności zapisywania w planach zagospodarowania przestrzennego rozwiązań mających na celu ograniczenie uciążliwości hałasowej i skrupulatne ich przestrzeganie w przypadku opiniowania lokalizacji inwestycji.

c) Promieniowanie elektromagnetyczne

Badania monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy nie wykazują przekroczeń dopuszczalnych norm promieniowania. Jednak wzrost zapotrzebowania na energię, budowa stacji telewizyjnych, radiowych oraz telefonii komórkowej wpływają na wzrost promieniowania. Ponad to realizacja tego typu inwestycji w sposób znaczący wpływa na estetykę krajobrazu. Należy więc podjąć działania by lokalizacja stacji nadawczych, telefonii komórkowej czy linii wysokiego napięcia miała jak najmniejszy wpływ na krajobraz.

Zgodnie z polityką ekologiczną celem strategicznym w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym jest minimalizacja oddziaływania promieniowania oraz bieżąca kontrola źródeł emisji.

Kierunki działań

- ✓ wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi,
- ✓ edukacja ekologiczna społeczeństwa wskazując rzeczywistą skalę zagrożeń emisją pól elektromagnetycznych,
- ✓ propagowanie wiedzy na temat wyników aktualnych pomiarów i kierunku zmian obserwowanych w tych badaniach.

Realizacja

Rok 2015

- ✓ termomodernizacja budynku Urzędu Gminy – wartość zadania 194 386,00 zł;
- ✓ termomodernizacja budynku sali wiejskiej w Józefowie – wartość zadania 20 000,00 zł;
- ✓ budowa ścieżki pieszo-rowerowej Złotów – Nowiny – wartość zadania 218 171,11 zł;
- ✓ przebudowa drogi gminnej w Górznej – wartość zadania 124 319,90 zł,;

- ✓ współfinansowanie budowy chodnika w Świętej wzdłuż drogi powiatowej – wartość zadania 59 983,04 zł;
- ✓ współfinansowanie budowy chodnika w Nowym Dworze wzdłuż drogi powiatowej – wartość zadania 9 096,79 zł;
- ✓ utwardzenie emulsją asfaltową i grysem odcinków dróg gminnych w Józefowie, Błękwicie i Bługowie – wartość zadania 180 367,20 zł;
- ✓ przebudowa drogi gminnej w Klukowie - wartość zadania 6 000,00 zł;
- ✓ zakup materiałów do budowy chodnika i drogi w Radawnicy – wartość zadania 19 140,58 zł;
- ✓ wykonanie projektów przebudowy i budowy dróg.

Rok 2016

- ✓ zakup i montaż lamp solarnych w Nowinach i Pieczyнку – wartość zadania 12 256,95 zł;
- ✓ złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach WRPO na lata 2014-2020 na zadanie „Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół nr 2 w Świętej” – projekt przeszedł pozytywną ocenę, znajduje się na liście rezerwowej;
- ✓ podpisanie umowy o dofinansowanie z Samorządem Województwa Wielkopolskiego w ramach PROW na lata 2014-2020 na realizację zadania „Przebudowa drogi gminnej Stawnica – Stare Dzierżążno”;
- ✓ budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Klukowie – wartość zadania 96 013,55 zł;
- ✓ współfinansowanie budowy chodnika w m. Kleszczyna i Rudna wzdłuż drogi powiatowej – wartość zadania 100 000,00 zł;
- ✓ współfinansowanie budowy chodnika we Franciszkowie wzdłuż drogi powiatowej – wartość zadania 40 000,00 zł;
- ✓ współfinansowanie przebudowy drogi gminnej w Złotowie – wartość zadania 35 000,00 zł;
- ✓ budowa chodnika w m. Klukowo – wartość zadania 31 242,00 zł;
- ✓ budowa chodnika przy gminnej drodze w m. Radawnica – 42 645,88 zł;
- ✓ wykonywanie projektów przebudowy i budowy dróg.

1.3. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

Zmiana ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie spowodowała daleko idące zmiany w gospodarce odpadami nakładając na gminę zarówno obowiązek recyklingu o określonym w przepisach poziomie jak i odbiór odpadów zarówno komunalnych jak i odpadów wytwarzanych przez zakłady pracy a nie stanowiących odpadów niebezpiecznych. Konieczne jest więc wyznaczenie takich celów strategicznych, które będą umożliwiły pełną realizację zapisów ustawy w tym wywiązanie się z poziomów recyklingu.

Cele szczegółowe

- ✓ zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,

- ✓ wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- ✓ zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie,
- ✓ zamknięcie wszystkich składowisk odpadów niespełniających przepisów prawa.

Kierunki działań

- ✓ intensyfikację działań edukacyjno - informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami,
- ✓ eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z eksploatacją składowisk, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa,
- ✓ kontrola prawidłowości składowania odpadów,
- ✓ weryfikacja sposobu gospodarowania odpadami przez osoby fizyczne.

W zakresie ochrony powierzchni ziemi podstawowe cele strategiczne zgodne z zasadami polityki ekologicznej to: ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz rekultywacja terenów zdegradowanych oraz zrównoważone użytkowanie zasobów kopalin oraz ochrona środowiska w trakcie ich eksploatacji.

Kierunki działań:

- ✓ przestrzeganie zasad dobrej praktyki rolniczej w zakresie gleb użytkowanych rolniczo,
- ✓ wspieranie i rozwijanie rolnictwa ekologicznego,
- ✓ ochrona gruntów rolnych w szczególności przeciwdziałanie przeznaczaniu gruntów ornych na cele nierolnicze,
- ✓ prowadzenie rejestru terenów zdegradowanych,
- ✓ eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin,
- ✓ ochrona złóż kopalin przed zabudową infrastrukturalną m.in. poprzez uwzględnianie złóż kopalin w opracowaniach planistycznych.

Realizacja

2015

- ✓ Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, inwentarskich i gospodarczych na terenie powiatu złotowskiego w 2015 roku” - program wdrożony przez Starostwo Powiatowe w Złotowie przy udziale finansowym gmin i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (wkład finansowy gminy 5 000,00 zł) – w ramach programu usunięto i przekazano do utylizacji 172 015,00 kg wyrobów zawierających azbest;

- ✓ prowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów wdrożonego od dnia 1 lipca po wejściu w życie nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Gmina Złotów jest członkiem Związku Gmin Krajny, za pośrednictwem, którego wdrożyła zmiany wprowadzone ustawą w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy);
- ✓ podjęcie działań mających na celu likwidację miejsc nielegalnego składowania odpadów (tereny przydrożne, skraje lasu);
- ✓ wprowadzanie do mpzp i wdrażanie zapisów dotyczących ochrony gruntów rolnych (w szczególności ustaleń „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminnej przestrzeni rolniczo – leśnej wyłączonej z lokalizacji nowej zabudowy w gminie Złotów” przyjętego uchwałą Nr XVII/138/08 Rady Gminy Złotów z dnia 28 lutego 2008 r.).

2016

- ✓ „Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych, inwentarskich i gospodarczych na terenie powiatu złotowskiego w 2016 roku” - program wdrożony przez Starostwo Powiatowe w Złotowie przy udziale finansowym gmin i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu (wkład finansowy gminy 5 000,00 zł) – w ramach programu usunięto i przekazano do utylizacji 109 824,00 kg wyrobów zawierających azbest;
- ✓ prowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów wdrożonego od dnia 1 lipca po wejściu w życie nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Gmina Złotów jest członkiem Związku Gmin Krajny, za pośrednictwem, którego wdrożyła zmiany wprowadzone ustawą w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy);
- ✓ podjęcie działań mających na celu likwidację miejsc nielegalnego składowania odpadów (tereny przydrożne, skraje lasu);
- ✓ wprowadzanie do mpzp i wdrażanie zapisów dotyczących ochrony gruntów rolnych (w szczególności ustaleń „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminnej przestrzeni rolniczo – leśnej wyłączonej z lokalizacji nowej zabudowy w gminie Złotów” przyjętego uchwałą Nr XVII/138/08 Rady Gminy Złotów z dnia 28 lutego 2008r.).

Lp.	kod odpadu	rodzaj	Ilość Mg
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	11,9
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	27,8
3.	15 01 07	Opakowania ze szkła	98,1
4.	20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne ...	4,4
5.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne ...	2,1
6.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	8,5

**Inf
or
ma
cja
o
iloś
ci i
rod**

zajach odpadów zebranych selektywnie na terenie Gminy Złotów w roku 2015 (źródło danych: Związek Gmin Krajny w Złotowie)

Lp.	kod odpadu	rodzaj	Ilość Mg
------------	-------------------	---------------	-----------------

**Inf
or
ma
cja
o
iloś
ci i
rod
zaj
ach
odp**

adów zebranych selektywnie na terenie Gminy Złotów w roku 2016 (źródło danych: Związek Gmin Krajny w Złotowie)

1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	19,71	1.4. Po wa żne aw ari e O chr ona śro do wis ka prz
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	32,87	
3.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	32,23	
4.	15 01 07	Opakowania ze szkła	86,13	
5.	16 02 16	Elementy usunięte z zużytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	0,23	
6.	16 06 05	Inne baterie i akumulatory	0,48	
7.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	43,58	
8.	17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	1,88	
9.	20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne ...	4,18	
10.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne ...	3,44	
11.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	46,44	
12.	20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	1332,70	
13.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	180,90	

ed wystąpieniem poważnej awarii polega na zapobieganiu zdarzeniom mogącym spowodować awarie oraz ograniczeniem jej skutków dla ludzi i środowiska. Zadanie to spoczywa głównie na właścicielach zarządzających zakładami stwarzającymi zagrożenie wystąpienia awarii, ale też na organach administracji publicznej. Poważna awaria może zostać spowodowana przez substancje niezbędne do produkcji w trakcie ich wykorzystywania w procesie produkcyjnym, magazynowania lub też w czasie transportu.

Na terenie Gminy nie ma przedsiębiorstw, znajdujących się na prowadzonej przez WIOŚ, liście zakładów zwiększonego ryzyka lub zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii. Potencjalnym zagrożeniem może być transportowanie substancji niebezpiecznych po drogach na terenie Gminy.

W ramach projektu „Poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego na obszarze Województwa Wielkopolskiego” z dofinansowania w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego w 2015 r. zakupiony został samochód dla OSP w Świętej – wartość zadania 165 376,40 zł.

1.5. Przyroda

Zasoby środowiska przyrodniczego oraz terenów leśnych są bardzo bogate i sprawiają, że teren Gminy stanowi ciekawy obszar turystyczno – rekreacyjny. Duża presja czynników zewnętrznych powoduje jednak, że często działania destrukcyjne nakładają się, potęgując negatywne skutki i zwiększając podatność szaty roślinnej na zagrożenia. Negatywne oddziaływanie człowieka na środowisko przyrodnicze to bardzo szeroki wachlarz działań. Najsilniejsza presja występuje w miejscach wykorzystywanych rekreacyjnie, terenach zabudowanych, ciągach komunikacyjnych i terenach użytkowanych rolniczo. Przyczyną degradacji środowiska przyrodniczego jest często ograniczenie przestrzeni zielonych, przecinanie naturalnych szlaków przemieszczania się zwierzyny, zmiany gatunkowe oraz

ograniczone stosowanie zasady zachowania bioróżnorodności. Odrębne problemy to tzw. „dzikie wysypiska”, penetracja ludności pozyskującej zasoby runa leśnego oraz bardzo niebezpieczne, jesienne i wiosenne wypalanie traw i ściernisk.

Zgodnie z polityką ekologiczną główne cele strategiczne to:

- ✓ zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie
- ✓ zwiększenie lesistości oraz zrównoważony rozwój lasów

Kierunki działań:

- ✓ wzmocnienie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w planowaniu przestrzennym,
- ✓ utrzymanie i rozwój terenów zielonych,
- ✓ prowadzenie zalesień gruntów porolnych,
- ✓ tworzenie spójnych kompleksów leśnych szczególnie w obrębie korytarzy ekologicznych i wododziałów,
- ✓ zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów,
- ✓ wdrażanie programów małej retencji na terenach leśnych,
- ✓ ochrona bioróżnorodności w lasach prywatnych.

Realizacja

Rok 2015

- ✓ Turystyczna przystań w gminie Złotów – zagospodarowanie terenu nad jeziorem Zaleskim – wartość zadania 29 141,16 zł;
- ✓ uwzględnienie działań dot. ochrony krajobrazu i ochrony przyrody w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- ✓ budowa 9 zbiorników retencyjnych przez rolników przy współfinansowaniu zadań z budżetu województwa wielkopolskiego w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (łącznie koszt budowy zbiorników 746 tys. zł);
- ✓ renowacja gniazd bocianich (wykonanie i montaż platform).

Rok 2016

- ✓ Turystyczna przystań w gminie Złotów – zagospodarowanie terenu nad jeziorem Zaleskim – kontynuacja - wartość zadania 33 000,00 zł;
- ✓ Zagospodarowanie brzegów jeziora Sławianowskiego w Buntowie – wykonanie dokumentacji – wartość zadania 12 309,00 zł;
- ✓ uwzględnienie działań dot. ochrony krajobrazu i ochrony przyrody w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- ✓ renowacja gniazd bocianich (wykonanie i montaż platform);
- ✓ budowa 9 zbiorników retencyjnych przez rolników przy współfinansowaniu zadań z budżetu województwa wielkopolskiego w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (łącznie koszt budowy zbiorników 840 tys. zł).

2. Działania systemowe

2.1. Edukacja ekologiczna

Jednym z ważniejszych działań systemowych, często mających niewymierną ekonomicznie wartość, jest edukacja ekologiczna. Rozumiana jest jako koncepcja kształcenia i wychowania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego zgodnie z hasłem - *myśleć globalnie – działać lokalnie*. Edukacja ekologiczna jest prowadzona przez różne podmioty. Szczególne znaczenie ma edukacja prowadzona przez Lasy Państwowe. W niniejszym sprawozdaniu przedstawione zostały działania podjęte przez Urząd Gminy.

Zgodnie z polityką ekologiczną celem strategicznym w zakresie edukacji ekologicznej jest kształtowanie postaw ekologicznych mieszkańców, zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku oraz zrównoważona polityka konsumpcyjna.

Kierunki działań:

- ✓ prowadzenie działań związanych z edukacją dla zrównoważonego rozwoju przez Gminę,
- ✓ wspieranie merytoryczne i finansowe działań z zakresu edukacji ekologicznej prowadzonej przez szkoły,
- ✓ promowanie aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży,
- ✓ inspirowanie i finansowanie wydawnictw i materiałów edukacyjnych,
- ✓ wspieranie współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- ✓ współpraca z innymi samorządami, nadleśnictwami, mediami regionalnymi i lokalnymi w zakresie prezentacji stanu środowiska i pozytywnych przykładów działań podejmowanych na rzecz jego ochrony.

Realizacja

Lata 2015-2016

- ✓ aktywne współorganizowanie akcji proekologicznych (Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata) - Urząd finansuje zakup rękawic i worków na śmieci oraz zleca wywóz nieczystości stałych zebranych w ramach akcji, które trafiają na składowisko w Międzybłociu. W ramach akcji porządkowane są przede wszystkim tereny przydrożne, miejsca użyteczności publicznej oraz lasy;
- ✓ wspieranie i dofinansowywanie konkursów o tematyce ekologicznej;
- ✓ współfinansowanie przedstawień o tematyce ekologicznej w szkołach.

2.2. Aspekty ekologiczne w planowaniu przestrzennym

Konieczność uwzględnienia wymagań i uwarunkowań wynikających z ochrony środowiska w planach zagospodarowania przestrzennego jest zagwarantowana zapisami ustawy o planowaniu przestrzennym. Każdy plan zagospodarowania stanowi podstawowy instrument kształtowania ładu przestrzennego i pozwala na racjonalną gospodarkę jednostkom samorządowym. Dlatego tak ważne jest by zagadnienia ochrony środowiska znajdowały w nich właściwe miejsce.

Zgodnie z polityką ekologiczną celem strategicznym jest:

- ✓ kształtowanie harmonijnej struktury funkcjonalno – przestrzennej Gminy,
- ✓ wykorzystanie walorów przestrzeni w sposób równoważny dla rozwoju gospodarczego i trwałego zachowania wartości środowiska.

Kierunki działań

- ✓ uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań przepisów ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- ✓ tworzenie warunków do budowy instalacji wykorzystujących energię wiatru, słońca i wody poprzez stosowne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego,
- ✓ uwzględnianie w planach progów tzw. „chłonności” środowiskowej i „pojemności” przestrzennej oraz monitorowanie zmian,
- ✓ zachowanie korzystnych warunków w zakresie stanu środowiska na istniejących terenach o wysokich walorach.

Realizacja

Lata 2015-2016

- ✓ w Gminie Złotów tworzone są warunki dla rozwoju alternatywnych źródeł energii – w uchwalonym w 2011r. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Złotów” w wyniku analizy istniejącego i potencjalnego zagospodarowania, a także uwarunkowań ekologicznych i sozologicznych na terenie gminy Złotów wyodrębniono potencjalne rejony lokalizacji parków wiatrowych, głównie:
 - w południowo – zachodniej części gminy, w rejonie wsi Klukowo – Błękwit – Pieczynek – Zalesie,
 - w północno - zachodniej części gminy w rejonie wsi Górzna - Kamień – Radawnica,
- ✓ wdrożenie w życie właściwej polityki zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo i wyłączonych z użytkowania rolniczego na podstawie zapisów „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminnej przestrzeni rolniczo-leśnej wyłączonej z lokalizacji nowej zabudowy w Gminie Złotów”, na podstawie którego zalesiane są grunty nieprzydatne rolniczo i wyłączone z użytkowania rolniczego.

PODSUMOWANIE

Realizacja zadań Programu ma na celu poprawę lub utrzymanie stanu środowiska przyrodniczego. Wymiernym efektem postępów w realizacji Programu Ochrony Środowiska będą wartości wskaźników charakteryzujących poszczególne zagadnienia Programu.

Do głównych wskaźników można zaliczyć:

- ✓ wskaźniki społeczno-ekonomiczne mierzone taryfami cen na usługi komunalne (woda, ścieki, odpady zmierzające do uwzględnienia wszystkich elementów kosztów,

- ✓ wskaźniki stanu środowiska mierzone zmniejszeniem się ładunków zanieczyszczeń do niego odprowadzanych, ilością podpisanych z mieszkańcami i firmami umów na odbiór odpadów, ilością odpadów oddawanych przez jednego mieszkańca, ilością odpadów wysegregowanych przez mieszkańców „u źródła”, poziomem odzysku i recyklingu, wielkością obszaru poddanego ochronie, ilością obiektów poddanych ochronie, wielkością zalesionej powierzchni, wielkością obszarów poddanych rekultywacji, wielkością obszarów, na których odbudowano i zmodernizowano systemy melioracji, ilością gospodarstw ekologicznych, ilością w prawidłowych sposób zamkniętych otworów studziennych, ilością mieszkańców korzystających ze zmodernizowanych systemów grzewczych, wskaźnik zmniejszenia zapotrzebowania na energię przez system wodociągowy, ilość zabezpieczonych termicznie mieszkań, powierzchnia dachów z wymienionymi pokryciami azbestowymi, ilość mieszkańców korzystających z kanalizacji sanitarnej, powierzchnia przebudowanej powierzchni drogowej,
- ✓ wskaźniki wielkości i skuteczności ponoszonych nakładów inwestycyjnych mierzone kosztem inwestycyjnym przeliczonym na mieszkańca, wielkością nakładów na ochronę środowiska, wskaźnikiem zaangażowania środków budżetowych i pozabudżetowych,
- ✓ wskaźniki aktywności społeczności lokalnej mierzone aktywnością organizacji pozarządowych,

Wybrane (mieralne) wskaźniki monitorowania celów Programu

Cel	Wskaźniki	Porównanie ze stanem wyjściowym, dokonywane w trakcie sporządzania raportu (co 2 lata)
Dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych. Racjonalizacja ich wykorzystania oraz zapewnienie wszystkim mieszkańcom Gminy wody pitnej odpowiedniej jakości	Skanalizowanie gminy (%)	76,0
	Długość sieci kanalizacyjnej (km)	103,03
	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków (szt.)	172
	Zwodociągowanie gminy (%)	98
	Długość sieci wodociągowej (km)	205,85
	Jakość wód podziemnych	dobra
Ochrona powierzchni		

ziemi i gleb przed degradacją	Ilość usuniętego azbestu i wyrobów zawierających azbest (m3)	624,2
Zapewnienie dobrej jakości powietrza atmosferycznego		
	Drogi gminne o utwardzonej nawierzchni twardej (km)	20,4
Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem bioróżnorodności oraz utrzymanie istniejących form ochrony przyrody	Liczba pomników przyrody (szt.)	12
	Liczba pomników przyrody (poj. drzewa) poddanych zabiegom pielęgnacyjnym (szt.)	0
	Liczba użytków ekologicznych (szt.)	0
	Liczba gospodarstw agroturystycznych (szt.)	8
	Wskaźnik lesistości gminy (%)	24
Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa gminy, kształtowanie postaw proekologicznych jego mieszkańców oraz poczucia odpowiedzialności za jakość środowiska	Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych (szt./rok)	2
	Liczba młodzieży uczestniczącej w akcji pn. „Sprzątanie Świata” (ilość osób/rok)	450

UZASADNIENIE
do Uchwały Nr XXVII.312.2017
Rady Gminy Złotów
z dnia 30 marca 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Złotów za lata 2015-2016**

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska w art. 17 (Dz. U. z 2017 r. poz. 519) wprowadza na poszczególne szczeble administracji samorządowej wymóg sporządzenia wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Program winien spełniać wymagania określone w art. 14, art. 17 i art. 18 ww. ustawy. Programy ochrony środowiska sporządza się w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, która określa w szczególności:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- poziomy celów długoterminowych,
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Program ochrony środowiska dla Gminy Złotów został opracowany na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020 i obejmuje również rok 2012 w celu powiązania z poprzednim okresem planowania (uchwała Nr XXIX/299/13 Rady Gminy Złotów z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Złotów na lata (2012) 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020). Program określa wymagania

odnoszące się do polityki ekologicznej państwa i jest zgodny z dokumentami wojewódzkimi i powiatowymi.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 cytowanej powyżej ustawy organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programu, które przedstawia radzie gminy. Przedłożony raport sporządzony został za lata 2015-2016.

W świetle powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.